

■ Dani europske baštine 2015. - Prezentacija obnove tekstilnih predmeta iz kriptе katedrale sv. Terezije u Požegi

Ideja obilježavanja Dana europske baštine i povezivanje europskih zemalja putem kulturno-povijesnih vrijednosti kao zajedničkog kulturnog naslijeđa, rođena je 1985. godine u Grenadi, u Španjolskoj. Mnoge su europske države prihvatile inicijativu, među kojima i Republika Hrvatske 1995. godine, kada je posavsko selo Krapje proglašeno selom graditeljske baštine.

Cilj je uspostavljene manifestacije širenje znanja i svijesti, kako o vlastitom kulturnom naslijeđu, tako i o vrijednostima

Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Slavenskom Brodu

NOVI PRILOZI POZNAVANJU POVIJESNOG NASLIJEĐA I KULTURNIH DOBARA BRODSKOG POSAVLJA

Baština - info

INFORMATIVNO-EDUKATIVNI IZBOR IZ STRUČNIH MATERIJALA
 ARHIVA MINISTARSTVA KULTURE (187)

Piše: Željka Perkočič,
 diplomirani inženjer
 arhitekture, pročelnica

Slavonija za Hrvatsku (II. dio)

Haljina Ane Ljubić (1809.)

Obnovljene haljine Ane Ljubić i Ane Slavetić

ma u kripti, poput krunica, križića, raspela i sl., posebnu su pozornost privukli tekstilni predmeti, ponajviše zbog svoje očuvanosti, čemu su pridonijeli povoljni mikroklimatski uvjeti.

U razdoblju od 2006. do 2010. godine u Odjelu za tekstil Hrvatskoga restauratorskog zavoda u Zagrebu izvedeni su restauratorski radovi na sedam tekstilnih predmeta (pet haljina i dvjema pripadajućim maramama). Cjelovitim konzervatorsko-restauratorskim radovima prethodili su radovi preventivne zaštite, a zahvaljujući solidnom stanju tekstila, rezultat je bio više nego zadovoljavajući. Rijetkost je da pogrebni tekstil bude takvoga stanja da mu se može vratiti izvorna fleksibilnost te da se nakon završetka radova može, za potrebe prezentacije, staviti na izložbene lutke od kojih je svaka izrađena prema dimenzijama haljine. Zanimljivost je restauriranih haljina i u tome što nas one na osobit i neposredan način vode kroz razvoj modnih stilova s kraja 18. i početka 19. stoljeća.

Najstarija haljina pripadala je Ani Ljubić (1809.), a po svojim stilskim i konstrukcijskim obilježjima potječe iz razdoblja am-

pira, s prijelaza iz 18. u 19. stoljeće, što je vidljivo u njezinom A-kroju s visokim strukom rezanim ispod prsa te uskim dugim rukavima. Stilske promjene koje su se događale tijekom 19. stoljeća iščitavamo neposredno na ostalim haljinama, poput „spuštanja“ struka, trenda gigot rukava, uvođenja dubokoga V-izreza te zvonolike i nabrane suknje.

Nakon izvršenih cjelovitih restauratorskih radova 2010. javila se ideja o prezentaciji restauriranoga tekstila s naglaskom na samome postupku restauracije.

Tom je prilikom, u suradnji Konzervatorskog odjela u Požegi i Odjela za tekstil, papir i kožu Hrvatskoga restauratorskog zavoda, u prosincu 2014. godine postavljena izložba pod nazivom "Svileni tragovi".

Vrijednost je ove građe velika, jer je jedinstvena na području Hrvatske i od velikoga je lokalnog i regionalnog značenja, a njezinim spašavanjem od propadanja čuvamo temelje za neka buduća povijesna, povijesno-umjetnička, sociološka, etnološka i druga istraživanja ili kao vrijedan komparativni materijal. (nastavlja se)

drugih kultura, mogućim interakcijama, međusobnoj toleranciji i poštovanju. Zadatak je obilježavanja višestruk: senzibiliziranje građana za kulturnu raznolikost i bogatstvo, stvaranje povoljne klime za međukulturalni dijalog i poznavanje bogatog europskog kulturnog mozaika, borba protiv rasizma i ksenofobije, poticanje na toleranciju prema strancima u Europi i jačanje osjećaja identiteta i zajedništva svih te poticanje Europe da se suoči s novim društvenim, političkim i ekonomskim izazovima.

Diljem Hrvatske organiziraju se izložbe, radionice, promidžbe publikacija posvećenih kulturnoj baštini, prezentacije obnovljenih kulturnih dobara kao i prezentacija konzervatorsko-restauratorske dokumentacije obnove i sl.

U Slavoniji, zanimljivu prezentaciju povijesnog tekstila priredio je Konzervatorski odjel u Požegi.

Tekstilni inventar iz kriptе katedrale sv.

Terezije Avilske u Požegi odnosi se na bogatu zbirku tekstila koja obuhvaća uglavnom žensku građansku odjeću 19. st. te manji dio liturgijske odjeće iz 18. stoljeća.

Istraživanje kriptе započelo je 2004. godine, kada su požeški konzervatori bili suočeni s nesvakidašnjom građom koja je svojim opsegom i višeslojnošću potaknula detaljniju analizu i potrebu za očuvanjem kao kulturnog dobra. Kripta požeške katedrale služila je za ukop uglednih građana Požege 18. i 19. st. i to u prostoru ispod broda crkve, te svećenika koji su sahranjivani isključivo ispod svetišta. Obradom matičnih knjiga utvrđeno je da je u razdoblju od 1760. do 1867. godine u kriptu sahranjeno 546 osoba. Među brojnim nalazi-

Pranje haljine

Zatvaranje oštećenja

Izložba Svileni tragovi

